

Berggården | Ytterligare två av Norlandias äldreboenden i Örebro specialutreds

"Vi kan alltid häva avtal"

ÖREBRO Vårdbolaget Norlandia har Örebro kommuns fortsatta förtroende att driva de två äldreboendena Sirishof och Skäpplandsgården – trots vanvården av gamla på Berggården. Men förtroendet kan snabbt brytas: Om kommunens påbörjade specialgranskning visar på brister i vården kan kontraktet med Norlandia rivas.

NA:s avslöjande om vanvård på äldreboendet Berggården i augusti har fått stora följdverkningar. Tillsynsmyndigheten Ivo satte in en blixtspektion och nu ska Örebro kommun specialgranska de två övriga boenden som Norlandia sköter på kommunens uppdrag.

– Vi är inte främmande för att häva avtal. Det har vi gjort flera gånger tidigare, säger Patrik Jonsson, programdirektör för Social välfärd på Örebro kommun.

Kommunen har alltså beslutat att specialgranska både Sirishof och Skäpplandsgården. På båda ställena svarar Norlandia för vården av gamla och sköra kommuninvånare på uppdrag av Örebro kommun.

Att just Sirishof och Skäpplandsgården sätts under lupp beror bland annat på den omfattande kritiken mot Berggården, ett annat boende som Norlandia varit ansvarigt för fram till i dag, 1 oktober. NA har i en rad publiceringar avslöjat omfattande vanvård på Berggården – något som fick tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) att påbörja en granskning av Berggården.

I granskningen hittade Ivo stora brister i vården och omsorgen på Berggården. Ivo lade fram skarp kritik i en utredning som offentliggjordes i förra veckan.

Nu har kommunen beslutat

Vårdbolaget Norlandia har hållit nere personalantalet så till den grad att de gamla drabbades av vanvård på vårdboendet Berggården. Nu lämnar Norlandia över ansvaret till ett annat kritiserat vårdbolag: Humana. ARKIVBILD

Vården på Skäpplandsgården specialgranskas av Örebro kommun. Norlandia driver boendet på uppdrag av kommunen.

Även vården på Sirishof ska specialgranskas av kommunen. Också Sirishof drivs av Norlandia.

Hävda avtal

Det här är de bolag som Örebro kommuns enhet Social välfärd hävt avtalen med under de senaste tre åren.

■ **2020:** Hjälpstjänsten i Örebro Betjäna staden

■ **2019:** Kloka val

■ **2018:** Örebro omsorg Beliva omsorg Eco Service

Trygg Vardag i Örebro A-gruppen Vård & Service Nesrin Assistans

att att specialgranska de två övriga Norlandia-boendena i Örebro, Sirishof och Skäpp-

NA:s avslöjande

■ **9 augusti** avslöjar NA vanvård på Berggården. Brister i allt som är viktigt vad det gäller vård av gamla förekommer samtidigt som Norlandia lägger locket på och endast besvarar frågor skriftligt.

■ **Samma dag** berättar NA också att fotografering av gamlas underliv förekommer på boendet.

■ **10 augusti** berättar NA om avsaknaden av medicinsk kompetens hos personal. En anhörig fick själv ta pulsen på sin

mamma som precis hade dött.

■ **11 augusti** avslöjar NA att tillsynsmyndigheten Ivo beslutat att göra en blixtspektion på boendet.

■ **Samma dag** tar en etikexpert kraftigt avstånd ifrån att fotografera underliv på människor som inte kan ge sitt medgivande på grund av demenssjukdom. Om det är i medicinskt syfte fotograferingen sker spelar ingen roll, det är ändå djupt oe-

tiskt, menar etikexperten.

■ **John Johansson (S)**, då Örebro kommuns högsta ansvariga politiker för äldreomsorgen, reagerar på de rapporterade missförhållandena och en kommunal utredning tillsätts.

■ **12 augusti** erkänner Norlandia att fotografering av underliv används "i medicinskt syfte".

FOTNOT: DET OFFICIELLA NAMNET FÖR ÄLDREBOENDEN ÄR "SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE".

landsgården.

– Det stämmer att vi kommer att komplettera den un-

dersökning vi redan påbörjat av Sirishof och Skäpplandsgården, säger Patrik Jonsson.

Hur då?

– Vi vill inte gå ut med exakt vad, men jag kan säga så

mycket som att bemanningen är en sak vi kommer att titta på.

Varför just bemanningen kommer att specialgranskas beror på att det var en av punkterna Ivo lyfte fram som avgörande för bristerna i vården på Berggården: Genom att Berggården haft så låg bemanning har avgörande delar av vården på boendet blivit bristfällig.

En stor del av de boende på hemmet är helt beroende av att andra hjälper dem med livsavgörande saker som att äta, sova, röra på sig, gå på toaletten och tvätta sig. Här har Ivo alltså rapporterat stora brister.

Norlandia är ett vinstdrivande bolag och på Berggården har personalantalet hållits nere på ett sätt som medfört stora brister i vården av de gamla – hur kommer det sig att Norlandia ändå har kommunens förtroende att driva både Sirishof och Skäpplandsgården vidare?

– Bara för att det funnits brister på Berggården behöver det inte vara så på Sirishof och Skäpplandsgården, men det är det vi ska följa upp nu.

Vad händer om ni hittar brister liknande de på Berggården på Sirishof och Skäpplandsgården?

– Vi har en åtgärdstrappa där den första sanktionen innebär en chans att rätta till bristerna, den andra sanktionen är en ekonomisk påföljd där vi håller inne betalningarna och den tredje och starkaste sanktionen innebär att vi häver avtalet.

Kan en sådan hävning bli aktuell var det gäller Sirishof och Skäpplandsgården?

– Ja, vi kan alltid häva avtal och det har vi gjort flera gånger tidigare. Så sent som förra året hävde vi två avtal.

Text
Anna Levin
019-15 50 68
anna.levin@na.se

Sirishofs och Skäpplandsgårdens chef slutar

ÖREBRO Chefen på äldreboendena Sirishof och Skäpplandsgården slutar inom Norlandia. – Jag går vidare. Det har ingenting med Berggården att göra, säger hon och intygar samtidigt att inga könsdelar fotograferats på Sirishof och Skäpplandsgården.

I dag går driften av Berggården över till företaget Humana, medan Sirishof och

Skäpplandsgården fortsätter i Norlandias regi.

Fler förändringar är även på väg: Chefen för Sirishof och Skäpplandsgården slutar inom Norlandia.

– Jag går vidare. Det är bestämt sedan en tid tillbaka och har ingenting med Berggården att göra, kommenterar chefen.

När NA frågar chefen om fotografering av könsdelar hos boende även förekom-

mit på Sirishof och Skäpplandsgården ställer hon sig först oförstående till frågan.

Har det även förekommit fotografering av de boendes könsdelar på Sirishof och Skäpplandsgården?

– Vad är det för en fråga?

Frågan ställs eftersom det skett på Berggården. Har sådan fotografering även förekommit på Sirishof eller Skäpplandsgården?

– Nej, det har inte förekommit.

NA:s granskning av vården på Berggården startade 9 augusti och har pågått sedan dess. Granskning har bland annat avslöjat att Berggårdens chef beordrat fotografering av sår på boendes könsdelar.

Syftet uppges vara tidsbesparande: I stället för att gå in till den boende ville chefen få en bild skickad till sig för bedömning av såret. Vera Dahlqvist, etikexpert på Socialstyrelsen, har tagit

kraftigt avstånd från arbets sättet i samband med avslöjandet.

– Det låter som ett missbruk av digital vård. Det känns upprörande då det handlar om ett intimt område, har hon kommenterat NA:s avslöjande.

Torbjörn Carlbon, kommunikationschef på Norlandias huvudkontor i Stockholm, har bekräftat att fotografering på det beskrivna

viset är ett arbetssätt som förekommer inom Norlandia. Han motiverade arbets sättet med att det var "i medicinskt syfte".

NA har sökt chefen för Berggården, Norlandias regionchef samt Norlandias kommunikationschef för kommentarer, men inte lyckats få kontakt.

Anna Levin